

OTSUS

Vaidlustusaja number	175-26/311787
Otsuse kuupäev	07.09.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Selektor Projekt OÜ vaidlustus Transpordiameti riigihankes „Riigitee 4 Tallinna-Pärnu-Ikla tee (E67) km 42,0-62,2 Kernu – Päädeva lõigu põhiprojekti koostamine.“ (viitenumber 311787) Selektor Projekt OÜ pakkumuse tagasilükkamise ning Skepast&Puhkim OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsuste kehtetuks tunnistamise nõudes
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Selektor Projekt OÜ, esindaja vandeadvokaat Kristo Kallas Hankija, Transpordiamet, esindaja Gertrud Suve Kolmas isik, Skepast&Puhkim OÜ, esindaja vandeadvokaat Silja Holsmer
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

- 1. Jätta Selektor Projekt OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Mõista Selektor Projekt OÜ-lt välja Skepast&Puhkim OÜ lepingulise esindaja kulud 1100 eurot käibemaksuta.**
- 3. Jätta SelektorProjekt OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 15.06.2026 avaldas Transpordiamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi RHR) avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke „Riigitee 4 Tallinna-Pärnu-Ikla tee (E67) km

42,0-62,2 Kernu – Päädeva lõigu põhiprojekti koostamine.“ (viitenumber 311787) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh *HD IV Too osade uleandmise ja maksegraafik_19062026* (edaspidi HD IV vorm) ja Riigihanke alusdokument (edaspidi HD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumused kaheksa pakkujat, teiste hulgas Selektor Projekt OÜ ja Skepast&Puhkim OÜ.

2. 19.07.2026 korraldusega nr 1.3-1/26/0487 (edaspidi Korraldus) lükkas Hankija tagasi Selektor Projekt OÜ pakkumuse (Korralduse p 1.8 ja selle alapunktid) ning tunnistas edukaks Skepast&Puhkim OÜ pakkumuse (Korralduse p 2 ja selle alapunkt).

3. 06.08.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Selektor Projekt OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi ning tunnistada edukaks Skepast&Puhkim OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 12.08.2026 kirjaga nr 12.2-10/175 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 17.08.2026 ja neile vastamiseks 21.08.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Selektor Projekt OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi põhjusel, et Vaidlustaja esitatud HD IV vorm kajastab teise hanke tööosaid, ei ole teiste pakkumustega objektiivselt võrreldav ning puudus on sisuline. Hankija ei küsinud Vaidlustajalt selgitusi, sest pidas vea parandamist pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva pakkumuse lubamatuks muutmiseks (p 1.8.3).

Vaidlustaja on seisukohal, et viga oleks olnud selgitustega kõrvaldatav, kuna Vaidlustaja oli Riigihankes õige HD IV vormi enne pakkumuste esitamise tähtpäeva täitnud ja tagantjärele esitamine oleks olnud selgitustega lubatav, kuna objektiivselt on kontrollitav, et see oli varajasem kui pakkumuste esitamise tähtpäev.

5.1.1. Vaidlustaja esitas 16.07.2026 pakkumuse ja märkis RHR-i hinnaväljale kogumaksumuse 848 490 eurot ilma käibemaksuta. Pakkumusele faili lisamisel valis Vaidlustaja ekslikult teise riigihanke maksegraafiku. Vaidlustaja oli Riigihanke õige HD IV vormi enne pakkumuste esitamise tähtpäeva täitnud. Õige faili lahtri C24 „Projekti kogumaksumus“ väärtus on 848 490 eurot ning lahtris H24 kajastuv maksete kogusumma on samuti 848 490 eurot. Seega kattub õige HD IV kogumaksumus registrisse enne tähtpäeva sisestatud kogumaksumusega.

5.1.2. Õige HD IV algse võrgufaili kohta Windowsi failihalduris avatud failiandmete kuvatömmisel on faili loomise ajaks märgitud 19.06.2026 kell 16:20:08 ja viimase muutmise ajaks 16.07.2026 kell 00:36:10. Tegemist on algse võrgufaili failisüsteemi andmetega. Neid ei tule samastada vaidlustusele lisatud failikoopia kohta pärast selle kopeerimist või allalaadimist Windowsi failihalduris kuvatavate andmetega, sest viimased võivad kajastada konkreetse kohaliku koopia loomise või muutmise aega. Exceli „workbooki“ sisemiste metaandmete vaatamiseks tuleb fail avada Microsoft Excelis ning valida „File“ → „Info“ → „Properties“ või „Show All Properties“. Exceli kasutajaliides ei pruugi kuvada sisemist muutmisaega selle täielikus UTC-vormingus. Täpne sisemine muutmishetk on kontrollitav Exceli faili OOXML-struktuuris asuvas failis „docProps/core.xml“. Selle core-properties kirje kajastab muutmishetke universaalajas:

15.07.2026 kell 21:36:10 UTC.

Vaidlustaja õiges Exceli failis HD IV „Too osade uleandmise ja maksegraafik_19062026.xlsx“ (vt lisa 1) on kirje:

<dcterms:modified xsi:type="dcterms:W3CDTF">

2026-07-15T21:36:10Z

</dcterms:modified>

Lõpus olev „Z“ tähendab UTC-aega. Eesti suveajas (UTC+3) vastab see täpselt ajale 16.07.2026 kell 00:36:10, mis kattub nii algse võrgufaili kohta Windowsi failihalduris kuvatud kui ka Synology serveris tuvastatud muutmisajaga.

Mõlemad nimetatud muutmisaja kirjed kajastavad sama ajahetke, mis on 12 tundi 23 minutit ja 50 sekundit varasem kui pakkumuste esitamise tähtpäev. Exceli OOXML-metaandmetes on viimase muutjana märgitud A. A., kes on Vaidlustaja juhatuse liige ja seaduslik esindaja. Algse võrgufaili kohta Windowsi failihalduris avatud failiandmete kuvatõmmisel on faili asukohana näidatud „X:\01 INFRA\26024 Kernu – Päädeva lõig pp_17.07“.

5.1.3. Lisaks nähtub Vaidlustaja Synology DiskStationi serveris HD IV vormi faili kohta avatud failiandmete vaatest, et serveris oleva faili suurus on 22 578 baiti, faili omanik on kasutaja „andaav“ ja faili muutmisajaks on märgitud 16.07.2026 kell 00:36:10. Serveris kuvatavates failiandmetes kajastuvad faili suurus ja muutmisaeg kattuvad sekundi täpsusega algse võrgufaili Windowsi failisüsteemi andmetega. Serveri kuvatõmmisel on faili asukoha algusena näidatud „/volume1/Projekti pakkumised/01 INFRA/...“. Kuvatõmmise edastas Vaidlustajale tema IT-teenuse osutaja Loginet Solutions.

Loginet Solutions kontrollis 05.08.2026 faili andmeid vahetult Synology serveris, kasutades SSH-ühenduse kaudu Linuxi käsku „stat“. Kontroll tehti kataloogis „/volume1/Projekti pakkumised/01 INFRA/26024 Kernu – Päädeva lõigu pp_17.07/“ asuva faili „HD IV Too osade uleandmise ja maksegraafik_19062026.xlsx“ suhtes. Käsu väljundi kohaselt on faili suurus 22 578 baiti, faili inode'i number 671857, omanik kasutaja „andaav“ ning andmete viimase muutmise aeg ehk „Modify“ 16.07.2026 kell 00:36:10.714266300 +0300. Faili olekuandmete viimase muutmise aeg ehk „Change“ on 16.07.2026 kell 00:36:14.807456532 +0300 (lisa 6.2). „Modify“ kajastab faili andmete viimase muutmise aega. „Change“ ei tähenda faili loomisaega, vaid faili olekuandmete viimase muutmise aega, mis uueneb muu hulgas faili sisu, õiguste, omaniku või muude metaandmete muutmisel. Asjaolu, et 05.08.2026 tehtud kontrolli ajal oli faili „Change“ aeg jätkuvalt 16.07.2026 kell 00:36:14, toetab järeldust, et faili sisu ega olekuandmeid ei olnud pärast seda tavapärasel viisil muudetud. Mõlemad serveri ajatemplid eelnevad pakkumuste esitamise tähtpäevale.

5.1.4. Synology File Transfer logist nähtub sama nime ja asukohaga Exceli faili avamise ajalugu. Logis kajastuvad 165-baidise ajutise faili „~\$HD IV Too osade uleandmise ja maksegraafik_19062026.xlsx“ kustutamised samas projektikataloogis. Tegemist ei ole 22 578-baidise põhifaili ega selle versioonide kustutamisega, vaid Exceli ajutise lukustusfailiga, mis tekib „workbooki“ avamisel ja eemaldatakse selle sulgemisel. Logis kajastuvad sellised sündmused enne pakkumuste esitamise tähtpäeva ajavahemikul 01.– 15.07.2026 ning pärast tähtpäeva 21., 23. ja 27.07.2026. Logi kinnitab seega, et sama nimega Exceli „workbook“ paiknes kõnealuses projektikataloogis ja seda kasutati juba enne pakkumuste esitamise tähtpäeva. Pärast tähtpäeva toimunud avamised ei toonud kaasa põhifaili salvestamist ega muutmist, sest 05.08.2026 tehtud „stat“-kontrolli järgi jäid põhifaili „Modify“- ja „Change“-ajad endiselt 16.07.2026 varajastele hommikutundidele.

5.1.5. Vaidlustaja esitab ka Synology serveri süsteemilogi väljavõtte, mida on IT-teenuse osutajaga peetud kirjavahetuses kirjeldatud serveri aja muutmise logina serveri kasutuselevõtmisest alates. Väljavõttes sisalduvad serveri ajavööndi muutmise kanded 20.09.2016 ja 28.03.2017. Viimase kande järgi määrati serveri ajavööndiks Tallinna hõlmav ajavöönd. Hilisemaid, sh 2026. aasta juulis tehtud serveri kellaaja või ajavööndi muutmise kandeid väljavõtte ei sisalda. Koostoimes

serveri „Modify“- ja „Change“-aegade, Exceli OOXML-metaandmete ning failiedastuslogiga toetab väljavõtte järeltõlget, et serveris kajastuv tähtpäevaeline muutmisaeg ei tulene serveri kellaaja asjassepuutuval ajal logitud muutmisest.

5.2. Vaidlust ei ole selles, et Vaidlustaja valis pakkumuse esitamisel HD IV õige faili asemel vale ning see eksimus oli ilmselge, kuna tegemist oli teise hanke failiga. Küsimus on vea õiguslikus tagajärjes: kas õige, enne tähtpäeva valminud HD IV vormi küsimine oleks üksnes ilmselge manusevea selgitamine või võimaldaks see kujundada pakkumuse sisu pärast tähtpäeva. Hankija lahendas selle küsimuse kategooriliselt, kontrollimata õige faili olemasolu, selle ajatemplite usaldusväärsust, kogumaksumuse kattuvust registriandmetega ega seda, kas Vaidlustaja saaks faili hilisema esitamise järel konkurentsieelise.

Selgituse küsimine ei muudaks Vaidlustaja pakkumuse ainsat konkurentsiparameetrit (maksumust 848 490 eurot).

5.3. Vaidlustaja ei väida, et HD IV tööosade maksumused oleksid täiesti tähtsusetud. HD IV vorm on hankelepingu lisa ja hankelepingu projekti p 6.3 seob teatavate täiendavate uuringute ühikuhinnad HD IV vormi tööosade maksumustega. See asjaolu ei muuda selgitust keelatuks, vaid teeb oluliseks kontrolli, kas tööosade maksumused olid enne tähtpäeva fikseeritud. Vaidlustaja ei soovi tööosade hindu ega nende jaotust kujundada pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva.

5.4. Vaidlustaja mõonab, et üksikut faili metaandmevälja ei saa pidada ümberlukkamatuks tõendiks. Vaidlustuse tõendikogum ei piirdu aga ühe faili ühe metaandmeväljaga.

Vaidlustaja ei väida, et ühegi tehnilise andmeallika manipuleerimine oleks abstraktselt täiesti võimatu, kuid ükski tuvastatud asjaolu ei viita andmete manipuleerimisele. Õiguslikult on oluline see, et hiljem esitatava dokumendi tähtpäevaelse olemasolu ja sisu saab objektiivselt kontrollida. Käesolevas asjas võimaldavad seda teha mitu üksteist toetavat tõendit. Hankija ei kontrollinud neist ühtegi ega andnud Vaidlustajale võimalust neid esitada, sest lähtus ebaõigest eeldusest, et õige faili küsimine tähendaks igal juhul pakkumuse lubamatut muutmist.

5.5. Hankija Korralduse p-i 1.8.2 põhjendus, et Vaidlustaja esitatud vale fail ei ole teiste pakkumustega objektiivselt võrreldav, kirjeldab üksnes vea olemasolu. See ei vasta otsustavale küsimusele, kas õige faili küsimine säilitaks pakkumuse sisu ja võrdse kohtlemise. Võrreldavuse tagab asjaolu, et kõigi pakkujate puhul lähtutaks samast Riigihanke HD IV vormist ja tähtajaks antud kogumaksumusest. Vaidlustaja ei saaks võimalust uut pakkumust koostada, vaid oleks saanud esitada kontrollimiseks ühe konkreetse tähtpäevaelse faili.

5.6. Võrdse kohtlemise põhimõte ei nõua ilmselge veaga pakkumuse automaatset kõrvaldamist. See nõuab, et hankija annaks samas olukorras olevatele pakkujatele samadel tingimustel selgitamise võimaluse ja välistaks sisulise pakkumuse muutmise. Hankija saab nõuda originaalfaili ning kontrollitavaid tähtpäevaelseid tõendeid, piiritleda vastuse üksnes olemas olnud HD IV esitamisega ja jätta arvestamata iga hiljem koostatud või muudetud faili. Nii ei teki Vaidlustajal sisulist eelist.

5.7. Hankija ei kasutanud RHS § 114 lg 2 ja § 46 lg 4 kohaldamisel talle kuuluvat kaalutlusruumi õiguspäraselt. Otsus põhineb vääril eeldusel, et õige HD IV vormi küsimine oleks pakkumuse lubamatu muutmine. Kuna Hankija jättis välja selgitamata asjaolud, millest sõltub vea parandamise lubatavus, ning ei kaalunud vähem koormavat selgitustootlust, on Korralduse p 1.8 vastuolus RHS § 3, § 46 lg 4 ja § 114 lg-ga 2 ning tuleb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel kehtetuks tunnistada.

Kui tagasilükkamise otsus on õigusvastane, ei ole Hankija hinnanud kõiki õiguspäraselt menetlusse kuuluvaid pakkumusi ning ka edukaks tunnistamise otsus tuleb otsuste järgnevuse tõttu kehtetuks tunnistada.

5.8. 17.08.2026 esitas Vaidlustaja täiendava seisukoha

5.8.1. Vaidlustaja ei väida, et pakkumusele ekslikult lisatud teise riigihanke fail vastas RHAD-ile. Hankija ja Kolmas isik ei nimeta Vaidlustaja esitatud tõendikogumis ühtegi konkreetset vastuolu ega hilisema muutmise jälge, vaid peavad neid tõendeid õiguslikult ebaoluliseks, lähtudes sisuliselt eeldusest, et tähtjaks esitamata dokumenti ei saa hiljem küsida. Sellist reeglit RHS-ist ega kohtupraktikast ei tulene.

5.8.2. Eristada tuleb pakkumuse lubamatut sisulist muutmist sellisest selgitusest või ilmse tehnilise vea parandamisest, mis ei anna pakkujale võimalust pärast tähtpäeva uut pakkumust kujundada. RHAD nõudis täielikult täidetud HD IV esitamist ja keelas Hankija etteantud Exceli vormi sisulise muutmise. Neis ei olnud tingimust, et HD IV esitamata jätmine või vale manuse lisamine toob igal juhul ja selgitamisvõimaluseta kaasa pakkumuse tagasilükkamise. Hankija väide, et vormi muutmisele „järgneb pakkumuse tagasilükkamine“, ei vasta RHAD-i sõnastusele. Vaidlustaja ei muutnud Riigihanke HD IV vormi, vaid valis manuse lisamisel ekslikult teise hanke faili.

5.8.3. Selgituse lubatavust ei saa otsustada üksnes selle järgi, kas õige fail oli pakkumuste esitamise tähtpäevaks RHR-i üles laaditud. Kontrollida tuleb vähemalt kolme asjaolu:

(i) kas eksimus oli objektiivselt ilmne;

(ii) kas hiljem esitatava dokumendi sisu oli enne tähtpäeva objektiivselt fikseeritud; ja

(iii) kas selgitus annaks pakkujale võimaluse pärast tähtpäeva pakkumuse sisu kujundada või oma konkurentsipositsiooni parandada.

Vaidlustaja eksimus oli objektiivselt ilmne, õige faili sisu oli enne tähtpäeva fikseeritud ning faili hilisem esitamine ei annaks Vaidlustajale võimalust muuta pakkumuse kogumaksumust ega muud hindamisel arvestatavat näitajat.

5.8.4. Hankija oleks saanud selgitustaotluse rangelt piiritleda: nõuda serveris säilitatud õige HD IV vormi faili koopia ja selle pakkumuste esitamise tähtpäeva eelset fikseeritust kinnitavate andmete esitamist. Kolmanda isiku huve ei kahjusta kõigile samas olukorras olevatele pakkujatele ühetaolise kontrollikriteeriumi kohaldamine.

5.8.5. Mitme hinnatabeli versiooni hüpotees on spekulatiivne.

Riigihanke ainus hindamiskriteerium oli pakkumuse kogumaksumus osakaaluga 100%. HD IV tööosade maksumustel ei olnud pakkumuste hindamisel ega järjestamisel eraldiseisvat tähtsust. Vaidlustaja kogumaksumus 848 490 eurot oli tähtjaks RHR-is fikseeritud ja see ei ole muutunud. Kuna Riigihankes HD IV vormi tööosade maksumusi ei hinnatud, sai Vaidlustaja teada teiste pakkujate kogumaksumused, mitte nende HD IV vormis esitatud üksikute tööosade hinnajaotust. Seega puudus Vaidlustajal teave, mille alusel saanuks ta pärast tähtpäeva oma tööosade hinnajaotust konkurentide omaga võrrelda või kohandada. Hankija ega Kolmas isik ei nimeta ühtki loogilist ega konkurentsialast kasu, mida selline versioonivalik saanuks Vaidlustajale anda.

5.8.6. Hankija väide, et failiandmete kontrollimiseks oleks vaja IT-alaseid eriteadmisi ja andmete „sajaprotsendilist“ kinnitamist, ei õigusta selgituse küsimata jätmist. Hankija ei teadnud otsust tehes, millised tõendid Vaidlustaja esitab, sest ta ei küsinud neid.

5.8.7. Korralduse p-i 1.8 järgi seisnes tagasilükkamise põhjus selles, et Vaidlustaja oli esitanud teise hanke faili HD IV vorm, seda ei saanud teiste pakkumustega võrrelda ning Hankija pidas vea selgitamist lubamatuks pakkumuse muutmiseks. Otsuses ei tuginetud väitele, et Vaidlustaja Riigihanke pakkumuse hinnaks tuleb lugeda 487 850 eurot (see summa oli märgitud ekslikult lisatud teise hanke failis, samal ajal kui käesoleva Riigihanke RHR-i maksumuse väljale oli märgitud 848 490 eurot), et Vaidlustajal võis olla kümme alternatiivset hinnajaotust või et pakkumuste esitamise tähtpäeva eelse faili autentsust oleks võimatu hinnata ilma IT-eksperdiisita. Tagasilükkamise õiguspärasuse kontrollimisel saab lähtuda üksnes otsuses toodud põhjendustest.

5.8.8. Hankija rõhutab HD IV vormi lepingulist tähtsust. Vaidlustaja seda ei eita. See kinnitab vajadust kontrollida hinnajaotuse tähtpäevaeelset fikseeritust, kuid ei tõenda, et juba fikseeritud faili küsimine muudaks pakkumust. Hankija vastuses nimetatud võimalikud ära jäävad tööd, lepingu lõpetamine ja muud hüpoteetilised kasutusjuhud ei olnud otsuse põhjendus ega muuda tehnilise tõendikogumi sisu.

5.8.9. Vale faili lisamist ei saa samastada Riigihanke HD IV vormi omavolilise muutmisega. Muutmise keeld puudutas Hankija etteantud Exceli faili valemeid, tööde kirjeldusi ja ridu. Vaidlustaja õige HD IV vorm on koostatud Hankija etteantud vormil; pakkumusele lisati ekslikult hoopis teise hanke dokument. Need on faktiliselt erinevad olukorrad ning RHAD ei sätestanud neile automaatselt sama õiguslikku tagajärge.

5.8.10. Vaidlustaja möönab, et ta pidi enne pakkumuse esitamist manuseid hoolikamalt kontrollima, kuid hoolsuskohustuse rikkumine ei lahenda siiski küsimust, kas selgitamine oleks konkreetset juhul olnud lubatav. Hankija ei kaalunud otsuses Vaidlustaja õige faili pakkumuse esitamise tähtpäeva eelset olemasolu, selle hilisema muutmata jätmise kontrollitavust, kogumaksumuse kattuvust ega selgitustaotluse piiramise võimalust. Otsus põhineb vääraral õiguslikul eeldusel, et vale manuse asendamine on igal juhul lubamatu, ning ebapiisavalt uuritud faktilistel asjaoludel. See kaalutlusviga ei ole Hankija vastuses esitatud uute hüpoteesidega kõrvaldatav.

6. Hankija, **Transpordiamet**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. HD „Vastavustingimused“ p-is 2 „HD IV Töö ja töö osade üleandmise ja maksegraafik“ on sätestatud, et esitatud HD IV vormil peavad olema täidetud kõikide tööosade maksumuste lahtrid (lahter C). Vastavalt RHAD p-idele 3.2. ja 3.3 ning HD „Vastavustingimused“ p-ile 2 on pakkumuse maksumuse koostamise aluseks pakkuja poolt täielikult täidetud HD IV vorm, mis esitatakse MS Exceli failina. HD IV vorm peab olema täielikult täidetud ning pakkujatel on keelatud muuta, täiendada või teha muid tegevusi hankija poolt etteantud MS Exceli failis, mis ei ole vajalikud ega seotud HD IV täitmise kohustusega. HD p-is 3.4 on sätestatud, et juhul, kui dokumendis „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ esitatud kogumaksumus ja HD IV vormile sisestatud pakkumuse kogumaksumus on erinevad, võetakse hindamisel aluseks HD IV vormile sisestatud pakkumuse kogumaksumus. Seega tuli pakkumuse esitamiseks alla laadida Hankija poolt etteantud HD IV vorm, täita ära tühjad maksumuste kastid lahtris C ning esitada täielikult täidetud vorm pakkumuse koosseisus nii vastavustingimuse täitmiseks kui ka pakkumuse maksumuse esitamiseks.

Kõikide loetletud tingimuste kogumis on selge, et pakkumuse maksumuse aluseks on Hankija poolt etteantud ja pakkuja poolt täielikult täidetud HD IV vorm. HD IV vorm on ainus kohustuslik dokument, mille pakkujad pidid pakkumuse koostamisel täitma ning esitama. Hilisemal lepingu täitmisel on HD IV vorm aluseks nii lepinguliste tööde eest tasumisel kui vajadusel muudatuste sõlmimisel, võimalike ärajäävate tööde hinnastamisel või lepingu lõpetamise sätete kohaldamisel vms. Seega on tegemist olulise dokumendiga nii hankemenetluses kui ka lepingu täitmisel.

6.2. RHS § 114 lg 2 kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtajaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Vaidlustaja on vaidlustuses selgitanud, et vale HD IV vormi esitamise tingis inimlik eksimus ning Vaidlustaja arvates oleks Hankija pidanud küsima pakkujalt selgitusi. Hankija ei teinud Vaidlustajale päringut selgituste küsimiseks, kuna Hankija hinnangul on tegemist sisulise mittevastavusega, mida ei ole võimalik hiljem esitatud selgituste kaudu parandada, sest lähtudes RHS § 110 lg-st 1 ja § 3 p-ist 2 on pakkumuse muutmine pärast pakkumuste esitamist keelatud. Hankija hinnangul ei oleks olnud selgituse küsimise kaudu võimalik kõrvaldada puudust pakkumuses, sest tegemist ei olnud mitmeti mõistetavuse ega

ebaselgusega. Selgituste küsimise ainuvõimalik tulemus oleks olnud pakkumuse sisuline muutmine.

6.3. Ebaõige on Vaidlustaja väide, et RHR-is sisestatud maksumus on ainus konkurentsiparameeter ja Hankija peaks pärast pakkumuste esitamise tähtaega võimaldama esitada HD IV vormi, mis vastab registris märgitud maksumusele. Puuduse kõrvaldamine sellisel viisil oleks eeldanud pakkuja poolt täiesti uue, pakkumuste esitamise tähtajaks mitte esitatud HD IV vormi esitamist ning sellisel kujul pakkumuses vea parandamine oleks olnud faktiliselt pakkumuse sisuline muutmine. Hankemenetluses ei ole lubatav selgituste küsimise kaudu kõrvaldada pakkumuse olulisi puudusi.

6.4. Kuna Hankija on nõudnud pakkumuse koosseisus HD IV vormi esitamist, on Hankija vastava tingimusega seotud ega saa pakkumuste vastavuse kontrollimise staadiumis asuda seisukohale, et tegelikult võis pakkuja esitada ka teistsuguse sisuga vormi või jätta vormi üldse esitamata. Seda fakti ei muuda ka Vaidlustaja esitatud väited ja tõendid selle kohta, et tal oli pakkumuse esitamise tähtajale eelnevalt nõ õige sisuga dokument arvutis olemas.

6.5. Pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttest lähtuvalt ei ole lubatav probleemide tekkimisel pakkumusega koos esitatud dokumente välja vahetada. Kõik pakkujad pidid pakkumuse esitamisel olema hoolsad ning kontrollima, et pakkumus on koostatud Hankija poolt etteantud HD IV vormil, mis oli Riigihankes ainus nõutud dokument.

6.6. Vaidlustuses on esitatud hulk tõendeid ja ekraanipilte, millega püütakse tõendada ühe HD IV vormi autentsust. Isegi, kui Hankija oleks lubanud esitada sisuliselt uue pakkumuse Vaidlustaja soovitud viisil, vajaks Hankija IT-alaseid eriteadmisi esitatud faili andmete kontrollimiseks ja nende sajabrotsendilise õigsuse tuvastamiseks. Vaidlustaja mõonab ka ise, et tehniliste andmeallikatega on võimalik manipuleerida. Vaidlustaja selgitused ja tõendid ei ole vaidluse lahendamise seisukohast relevantset, sest need ei tõenda, et tegemist oli ühe konkreetse lõpliku HD IV vormiga, mille pakkuja tahtis pakkumuse juurde lisada.

6.7. Isegi juhul, kui Hankija oleks teinud pakkujale päringu vea parandamiseks, oleks Hankija pidanud lähtuma muuhulgas HD p-is 3.4 sätestatud tingimusest, mille kohaselt pakkumuse maksumuse aluseks võetakse HD IV vormil esitatud maksumus. Vaidlustaja pakkumuses esitatud HD IV vormil märgitud maksumus oli 487 850,00 eurot. Kuivõrd Vaidlustaja poolt pakkumuses esitatud töösad ja nende maksumused ei ole objektiivselt võrreldavad käesoleva Riigihanke tööde ega ülejäänud pakkumustega, ei ole Vaidlustaja eksimus ka sellisel viisil selgituste kaudu kõrvaldatav.

6.8. 21.08.2026 esitas Hankija täiendava seisukoha.

6.8.1. Riigihanke tingimused on hankija kujundada ja hankija peab enda kehtestatud tingimustest kinni pidama. Vaidlustaja jätab järjepidevalt tähelepanuta asjaolu, et nii RHAD-ist kui vastavustingimuse sõnastusest tuleneb, et pakkujal on kohustus esitada täielikult täidetud HD IV kohane vorm MS Exceli failina. Selles tingimuses esineb kaks eeldust:

- i) vormi esitamise kohustus ja
- ii) vormi täieliku täitmise nõue.

Sellest tingimusest ei saa ei Hankija ega pakkujad mööda vaadata. Riigihankes ei olegi võimalik ilma vastavat vormi sisestamata pakkumust esitada, seega on tegemist pakkumuse olulise komponendiga. Vaidlustaja rõhutab, et vaidluse keskne küsimus on, kas Hankija võis pidada konkreetse HD IV vormi mitte esitamist kategooriliselt keelatud pakkumuse muutmiseks. Vastus sellele on jah, sest selline nn kategooriline nõue tulenes otseselt RHAD-ist. Selgituste kaudu ei saa esitada selliseid dokumente, mis muudaks mittevastava pakkumuse vastavaks.

6.8.2. Vaidlustaja ei saa eeldada, et talle luuakse Riigihankes eelis seetõttu, et tema RHR-is märgitud pakkumuse maksumus oli esitatud pakkumuste seas madalaim. RHAD-i kohaselt ei oma pakkuja poolt RHR-is hindamiskriteeriumi väljale sisestatud kogumaksumus iseseisvalt Riigihankes mingit rolli. Hankija on koostanud RHAD-i selliselt, et kogumaksumusena arvestatakse HD IV vormil esitatud maksumust ning see on aluseks ka pakkumuste hindamisel. Seega RHR-is kogumaksumuse sisestamine on Riigihankes vaid vormiline tingimus, mis ei oma iseseisvat õiguslikku mõju.

6.8.3. Vaidlustaja heidab Hankijale ette, et Hankija ei ole kõiki vaidlustusmenetluses esitatud argumente kasutanud tema pakkumuse tagasi lükkamise otsuse koostamisel ega kaalunud selgituste küsimist. Hankija tugines Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamisel Riigihankes sätestatud tingimustele, mille kohaselt tuli esitada kehtiv, pakkuja poolt täielikult täidetud HD IV loend muutmata kujul. Sellise loendi mitte esitamine iseenesest välistas pakkumuse vastavaks tunnistamise ning seetõttu ei pidanud Hankija võimalikuks ega vajalikuks Vaidlustajalt selgitusi küsida. Isegi kui Hankija oleks selgitusi küsinud, ei oleks ta saanud pärast pakkumuste esitamise tähtaega esitatud uut HD IV vormi vastavuse kontrollimisel arvesse võtta.

6.8.4. Hankemenetluses ei saa anda pakkujatele võimalust olla lohakas ega tekitada võimalust eirata Riigihankes sätestatud reegleid või neid kuritarvitada. Hankija on kohelnud menetluses võrdselt kõiki pakkujaid, tunnistades vastavaks need pakkumused, mis sisaldasid korrektselt ja õigeaegselt täielikult täidetud HD IV loendit ning lükates tagasi need, mis sellist loendit ei sisaldanud.

6.8.5. Pakkuja eksimuse kõrvaldamise selgituse kaudu muudab lubamatuks ainuüksi fakt, et pärast pakkumuste esitamise tähtaega esitatud HD IV vormi puhul oleks võimalik spekuldeerida selle ainulaadsuse üle. Seejuures ei mängi rolli, kas või milline eelis oleks Vaidlustajal olnud, kui Hankija oleks eiranud Riigihankes sätestatud tingimusi ja lubanud esitada pakkumuses esitamata jäetud HD IV vormi.

6.8.6. Hankijal ei saa selgituse küsimise kohustust olla, kui esineb kas või hüpoteetiline võimalus, et tegemist ei olnud just selle ainulaadse HD IV vormiga, mida pakkuja kavatses esitada 16.07.2026 kell 13.00.

7. Kolmas isik, **Skepast&Puhkim OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu.

7.1. Vaidlustaja on vaidlustuse keskseks argumendiks esitanud väite, et Vaidlustaja oli enne pakkumuste esitamise tähtpäeva väidetavalt koostanud lähtuvalt HD IV vormist faili, mida aga väidetavalt ekslikult pakkumuse koosseisus ei esitatud. Asja lahendamisel on aga määrav, millise sisuga pakkumuse Vaidlustaja tähtaegselt esitas ning kas pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva oleks lubatav HD IV vormist lähtuva dokumendi asendamine. Vastus on eitav, kuna vastupidine oleks selges vastuolus pakkujate võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttega.

7.2. RHS § 110 lg 2 kohaselt peab pakkumus vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele. Käesoleval juhul puudub vaidlus asjaolu üle, et Vaidlustaja pakkumus ei vastanud RHAD-ile (Vaidlustaja ei esitanud nõuetekohast HD IV vormi). Järelikult ei ole tegemist olukorraga, kus nõutud HD IV vorm oleks esitatud ning selles esineks üksik tehniline viga, ebatäpsus või ebaselgus. Vaidlustaja enda serveris väidetavalt enne pakkumuste esitamise tähtpäeva eksisteerinud fail ei muutu üksnes selle olemasolu tõttu tähtjaks esitatud pakkumuse osaks.

7.3. Vaidlustaja tugineb RHS § 46 lg-le 4, kuid jätab arvestamata, et selgituste küsimise võimalust tuleb eristada pakkumuse hilisema muutmise või täiendamise võimaldamisest. Selgituste eesmärgiks võib olla kõrvaldada pakkumuses sisalduvaid ebaselgusi. Eeltoodu ei anna pakkujale

õigust esitada pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva pakkumuse sisulist osa, mida tähtjaks esitatud pakkumuses ei sisaldunud. Kuivõrd HD vormi IV üldse ei esitatud, siis ei ole võimalik ka vastavat puudust selgituste küsimusega kõrvaldada. Puuduse kõrvaldamiseks oleks Vaidlustaja pidanud esitama pärast pakkumuste esitamise tähtaega esmakordselt HD IV vormis dokumendi Riigihanke tööosade maksumuste ja maksegraafikuga. See ei ole esitatud pakkumuse selgitamine, vaid selgelt esitatud pakkumuse lubamatu täiendamine.

7.4. Vaidlustaja rõhutab, et esitatud pakkumuse kogumaksumus 848 490 eurot kattub hiljem esitatud õige HD IV kogumaksumusega. Eeltoodu aga ei tõenda, et HD IV vormis nõutav sisuline teave oli pakkumuste esitamise tähtpäevaks Hankijale esitatud või pakkumusest objektiivselt tuletatav. HD IV vorm ei ole pelgalt formaalne dokument, mille ainus funktsioon oli registrisse sisestatud kogumaksumuse kordamine, vaid see sisaldas iseseisva lepingulise tähendusega hinnainformatsiooni. Asjaolu, et pakkumuste hindamisel oli ainsaks hindamiskriteeriumiks kogumaksumus, ei muuda HD IV vormis sisalduvaid teisi hinnatingimusi pakkumuse vastavuse ega hankelepingu täitmise seisukohalt tähtsusetuks. Tegemist on pakkumuse nõutava osaga, mille puudumisel ei vasta pakkumus RHAD-ile.

7.5. Pakkumuse nõuetekohase ja õigeaegse esitamise kohustus lasub pakkujal. Kui ühele pakkujale võimaldataks pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva asendada varasemalt esitatud teise hanke dokument Riigihanke HD IV vormiga, tähendaks see Vaidlustajale võimaluse andmist nõuetekohase pakkumuse esitamiseks pärast pakkumuste esitamise tähtaega. Võrdse kohtlemise põhimõttest tuleneb, et pakkumuste esitamise tähtpäev ja pakkumuse sisule kehtestatud nõuded kehtivad kõikidele pakkujatele ühetaoliselt. Pakkuja, kes esitas nõuetekohase pakkumuse tähtjaks, ei tohi sattuda halvemasse konkurentsiolukorda seetõttu, et teisele pakkujale võimaldatakse pärast tähtpäeva esitada pakkumuse sisuline osa, mille esitamise kohustuse teised pakkujad tähtjaks täitsid.

7.6. Pakkumuste esitamise tähtpäeva üks põhifunktsioone on fikseerida ühel ja samal ajahetkel kõikide pakkujate konkureerivate pakkumuste sisu. Üksnes seeläbi on objektiivselt tuvastatav, millise pakkumuse konkreetne pakkuja esitas. Pakkumuste esitamise tähtaeg kaotaks oma sisulise eesmärgi, kui asuda Vaidlustaja seisukohale, et pakkuja võiks asuda peale pakkumuste esitamise tähtaega väitma, milline tema serveris väidetavalt asunud dokument tuleks lugeda pakkumuse osaks, mida ta väidetavalt kavatses pakkumuse koosseisus esitada, aga ei esitanud.

7.7. Vaidlustaja on esitanud erinevaid andmeid enda serveris Exceli faili muutmisaja, Windowsi failisüsteemi, Synology serveri ning serverilogide kohta. Vaidluse lahendamisel ei oma tähtsust, kas konkreetne viidatud fail oli Vaidlustaja serveris enne pakkumuste esitamise tähtaega või mitte. Faili olemasolu serveris ei muuda seda Vaidlustaja pakkumuse osaks. Pakkumuse sisu peab olema esitatud Hankijale. Pakkuja ettevõttesisesed failid, kavandid, versioonid ja muud esitamata dokumendid ei saa automaatselt moodustada pakkumuse osa. Puudub mistahes eeldus järelduseks, et just vastavat väidetavalt esinenud dokumenti kavatses Vaidlustaja esitada. Välistatud ei ole võimalus, et Vaidlustaja serveris oli erinevad versioonid failidest, alternatiivsed kalkulatsioonid jne. Riigihanke menetlus ei saa tugineda eeldusele, et pärast tähtpäeva pakkuja nimetatud fail oli tingimata tema lõplik pakkumus. Pakkumuse esitamise mõte on fikseerida konkreetset pakkumused konkreetseks tähtjaks välistades seeläbi võimalust hiljem esitatud pakkumuse sisu mistahes ulatuses mõjutada.

7.8. Hankemenetluses ei ole määrav, kas nõutud dokumendi esitamata jätmine oli tahtlik või tahtmatu, vaid lähtutakse faktist, kas pakkumus vastav RHAD-ile või mitte.

7.9. Vaidlustaja rõhutab korduvalt, et tema pakkumuse kogumaksumus on madalam, kui edukaks tunnistatud pakkumus. Rahaliste vahendite säästliku kasutamise põhimõtet tuleb rakendada koos võrdse kohtlemise, läbipaistvuse ja teiste RHS §-is 3 sätestatud põhimõtetega. Hinnavahe ei muuda

lubamatut pakkumuse täiendamist lubatavaks.

7.10. Vaidlustaja ei ole Riigihankes vajalikku hoolsuskohustust täitnud ning pakkumuses nõutavat HD IV vormi esitanud. Selgituste tulemusel ei saa esitada dokumenti, mis oleks tulnud tähtaegselt esitada. Asjaolu, et Vaidlustaja väitel eksisteeris vastav fail tema serveris enne pakkumuste esitamise tähtpäeva, ei muuda seda faili tähtjaks esitatud pakkumuse osaks.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Vaidlustaja on esitanud vaidlustuse Hankija otsuse peale, millega Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi kokkuvõtlikult põhjusel, et Vaidlustaja esitas pakkumuse koosseisus vale HD IV vormi. Vaidlustaja leiab, et tegemist oli ilmselge manuseveaga ning Hankija oleks pidanud andma talle RHS § 46 lg 4 alusel võimaluse selgitada, millise HD IV vormi ta pakkumuse esitamisel tegelikult esitada kavatses, ja esitada nõuetekohase HD IV vormi.

Vaidlustuskomisjon Vaidlustajaga ei nõustu ja vaidlustus tuleb jätta rahuldamata.

9. RHAD-i kohaselt tuli pakkujal esitada täielikult täidetud HD IV MS Exceli failina. Vormil tuli täita kõikide tööosade maksumuste lahtrid. RHAD-ist tulenes seega üheselt, et HD IV vormi nõuetekohane esitamine oli pakkumuse kohustuslik osa. HD IV vorm ei olnud üksnes dokument, mille eesmärk oli korrata RHR-is sisestatud pakkumuse kogumaksumust, mida kinnitab ka HD p 3.4, mille kohaselt võetakse juhul, kui dokumendis „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ esitatud kogumaksumus ning HD IV vormile sisestatud pakkumuse kogumaksumus erinevad, hindamisel aluseks HD IV vormile sisestatud pakkumuse kogumaksumus. Lisaks oli HD IV vormil sisalduvatel tööosade maksumustel tähendus hankelepingu täitmisel. Nagu Hankija on selgitanud, oli vorm muu hulgas aluseks lepinguliste tööde eest tasumisel ning sellel võis olla tähendus lepingu muutmisel, tööde ärajäämisel ja muudes lepingu täitmise olukordades. Seega sisaldas HD IV vorm pakkumuse olulist sisulist teavet.

10. Vaidlust ei ole selles, et Vaidlustaja ei esitanud pakkumuse koosseisus nõuetekohaselt täidetud HD IV vormi. Vaidlustaja lisas pakkumusele ekslikult teise riigihanke HD IV vormi. Seega ei ole tegemist olukorraga, kus Vaidlustaja esitas Hankija nõutud HD IV vormi ning selles esines mõni ebatäpsus, vastuolu või muu ebaselgus, mida oleks võimalik selgitusega kõrvaldada. Vaidlustaja esitatud dokumendi näol oli tegemist teise riigihanke dokumendiga ning Riigihanke nõuetele vastavat HD IV vormi pakkumuses ei olnud.

RHS § 114 lg 2 kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, välja arvatud juhul, kui hankija annab pakkujale võimaluse esitada selgitusi või täiendavaid dokumente ning selgituste või dokumentide põhjal on võimalik pakkumuse vastavust üheselt hinnata. See säte ei anna pakkujale õigust pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva esitada pakkumuse koosseisu kuuluvat uut sisulist dokumenti, mida ta tähtjaks ei esitanud.

11. Vaidlustaja leiab, et Hankija oleks pidanud küsima selgitust ning andma talle võimaluse esitada õige HD IV vorm, mis oli Vaidlustaja väitel tema serveris juba enne pakkumuste esitamise tähtpäeva olemas ja selleks ajaks lõplikult koostatud. Vaidlustuskomisjon selle seisukohaga ei nõustu.

RHS § 46 lg 4 kohane selgituste küsimise võimalus ei tähenda, et hankija võib pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva lubada pakkujal esitada pakkumuse olulise osa, mida tähtjaks esitatud pakkumus ei sisaldanud. Selgituste küsimise eesmärk on eelkõige võimaldada hankijal kõrvaldada pakkumuses esinev ebaselgus või saada pakkumuse olemasoleva sisu kohta täiendavaid selgitusi. Selgitamise käigus ei või aga kujundada pakkumuse sisu tagantjärele. Käesoleval juhul oleks Hankija saanud Vaidlustajalt küsida üksnes selgitust selle kohta, mida Vaidlustaja juba esitatud HD IV vormis sisaldas.

12. Käituses Vaidlustaja soovitud viisil oleks Hankija pidanud saama pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva enda käsutusse hoopis teise dokumendi. See dokument sisaldas mh tööosade maksumusi ja maksegraafikut. Need andmed ei olnud Hankijale Vaidlustaja poolt pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitatud pakkumusest muul viisil täielikult tuvastatavad. Seetõttu ei oleks õige HD IV vormi hilisem esitamine olnud üksnes pakkumuses juba sisalduva teabe selgitamine, vaid pakkumuse sisuline täiendamine (muutmine). Tegemist ei olnud lihtsalt kõrvaldatava ebaselgusega.

13. Vaidlustaja on esitanud ulatusliku tõendikogumi, millega ta soovib tõendada, et õige HD IV vorm oli tema serveris olemas enne pakkumuste esitamise tähtpäeva. Vaidlustaja viitab mh faili metaandmetele, Windowsi failisüsteemi andmetele, Synology serveri andmetele, failiedastuslogidele ning Exceli OOXML-metaandmetele. Vaidlustuskomisjon ei pea vajalikuks nende tõendite osas lõplikult tuvastada, kas Vaidlustaja esitatud õige HD IV vorm oli tema serveris enne pakkumuste esitamise tähtpäeva olemas või mitte.

13.1. Isegi kui eeldada Vaidlustaja väite õigsust ja lugeda tuvastatuks, et nimetatud fail oli Vaidlustaja serveris enne pakkumuste esitamise tähtpäeva olemas ning seda pärast tähtpäeva ei muudetud, ei muuda see faili Vaidlustaja pakkumuse osaks.

13.2. Pakkumus on Hankijale esitatud dokumentide ja andmete kogum. Pakkuja enda serveris, arvutis või muus infosüsteemis enne pakkumuste esitamise tähtpäeva eksisteerinud dokument ei ole üksnes selle olemasolu tõttu Hankijale esitatud pakkumuse osa. Vastupidine käsitus tähendaks, et pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva võiks pakkuja valida enda infosüsteemis enne tähtpäeva eksisteerinud dokumentide hulgast ühe ning nõuda selle käsitamist tähtajaks esitatud pakkumuse osana. Selline käsitus muudaks pakkumuste esitamise tähtpäeva ja pakkumuse sisu fikseerituse põhimõtte sisutühjaks. Pakkumuste esitamise tähtpäeva eesmärk on tagada, et kõigi pakkujate pakkumuste sisu oleks kindlaks määratud samaks hetkeks ning et pärast seda ei oleks võimalik pakkumuse sisulisi parameetreid muuta või täiendada.

14. Asjaolu, et Vaidlustaja RHR-is sisestatud kogumaksumus 848 490 eurot kattub Vaidlustaja poolt hiljem esitatud õige HD IV vormi kogumaksumusega, ei anna teistsugust alust. HD IV vorm sisaldas lisaks kogumaksumusele tööosade kaupa jaotatud hinnainformatsiooni. Seetõttu ei saa HD IV vormi käsitada üksnes RHR-is juba esitatud kogumaksumuse tehnilise kinnituse või kordusena. Samuti ei muuda olukorda asjaolu, et Riigihankes oli pakkumuste hindamise ainsaks kriteeriumiks kogumaksumus. HD IV vormil sisalduvatel andmetel oli tähendus pakkumuse vastavuse hindamisel ning hankelepingu täitmisel. Seega ei saa järeldada, et õige HD IV vormi hilisem esitamine oleks olnud lubatav üksnes põhjusel, et sellel märgitud kogumaksumus kattus RHR-is tähtajaks esitatud kogumaksumusega.

15. Vaidlustaja leiab, et õige HD IV vormi hilisem esitamine ei oleks andnud talle konkurentsieelist, sest pakkumuse kogumaksumus oli juba tähtajaks RHR-is esitatud ning HD IV üksikute tööosade maksumusi eraldi ei hinnatud.

Vaidlustuskomisjon ei pea seda määravaks. Võrdse kohtlemise põhimõtte seisukohast ei ole küsimus üksnes selles, kas konkreetne hilisem dokument võimaldaks pakkujal muuta pakkumuse hindamiskriteeriumi alusel saadavat tulemust. Oluline on ka see, et kõigil pakkujatel tuli esitada pakkumus ja selle kohustuslikud osad Hankija poolt ettenähtud tähtajaks. Pakkujad, kes esitasid nõuetekohase HD IV vormi tähtajaks, võtsid pakkumuse esitamisel riski, et nende esitatud tööosade hinnajaotus muutub pärast tähtpäeva siduvaks ning seda ei ole võimalik enam kohandada. Vaidlustajale ei saa anda pärast tähtpäeva võimalust valida enda serveris olnud dokumentide vahel, mida ta pakkumuse esitamisel tegelikult ei esitanud. Oluline ei ole, kas Vaidlustaja eksimus oli tahtlik või tahtmatu või kas Vaidlustaja oleks hilisema dokumendi esitamise tõttu Riigihankes tegelikult konkurentsieelise saanud.

16. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei pidanud andma Vaidlustajale võimalust esitada pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva uut HD IV vormi. Hankija tuvastas õigesti, et Vaidlustaja ei esitanud nõuetekohast HD IV vormi ning et puuduse kõrvaldamiseks oleks tulnud esitada/asendada pakkumuse koosseisu kuuluv oluline dokument pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva. Selline tegevus oleks tähendanud pakkumuse täiendamist, mitte pakkumuses esineva ebaselguse selgitamist. Seetõttu ei olnud Hankijal kohustust enne pakkumuse tagasilükkamist kontrollida, kas Vaidlustaja serveris võis enne pakkumuste esitamise tähtpäeva eksisteerida mõni muu HD IV vorm, ega anda Vaidlustajale võimalust esitada seda dokumenti tagantjärele. Vaidlustaja esitatud faili metaandmeid või muud Vaidlustaja poolt hiljem esitatud tõendid ei kõrvalda asjaolu, et nõuetekohast HD IV vormi ei olnud pakkumuse esitamise tähtpäevaks Hankijale esitatud. Seega Vaidlustaja pakkumus ei vastanud RHAD-is sätestatud tingimustele ning Hankija on Vaidlustaja pakkumuse õigesti RHS § 114 lg 2 esimese lause alusel tagasi lükanud ilma kohustuseta selgitusi küsida.

17. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus.

Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse, vaid lähtub selle otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärane ei ole Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise kohta. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on õiguspärane, on õiguspärane ka Hankija otsus, millega tunnistati Kolmanda isiku pakkumus edukaks.

18. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Kolmas isik osales vaidlustusmenetluses Hankija poolel, mistõttu on tal õigus kulude hüvitamisele Hankijaga samade reeglite alusel. Kolmas isik esitas taotluse lepingulise esindaja kulude välja mõistmiseks summas 1430 eurot (käibemaksuta) 6,5 tunni õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 220 eurot. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmanda isiku kulud on mõnevõrra ülepaisutatud. Asi oli tavapärasest lihtsam ega olnud mahukas, sh ei esitanud Kolmas isik oma seisukohti rohkem kui ühe korra, mistõttu on vaidlustuskomisjoni hinnangul vajalikud ja põhjendatud kulud 5 tunni eest summas 1100 eurot (käibemaksuta) ja need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk